

Research Article; Received: 2025-10-05; Revised: 2026-05-01; Accepted: 2026-05-05.

การพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ของครูแนะแนว

A Development of Counselling Competencies for Guidance Teacher

จุฑามาศ ชูจันทร์

Chuthamart Chuchan

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

First/Corresponding Author, E-mail: chuthamart.c@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว 2) ศึกษาผลของชุดฝึกอบรมที่มีต่อสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 52 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว 2) แบบทดสอบวัดทักษะสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์คุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$; $S.D.=0.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถเรียงด้านที่มีค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุด ดังนี้ ใบบัณฑิตด้านเจตคติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$; $S.D.=0.51$) รองลงมา ได้แก่ ใบบัณฑิตด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$; $S.D.=0.57$) ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ใบบัณฑิตด้านเจตคติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$; $S.D.=0.61$) 2) สมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวหลังการใช้ชุดฝึก

อบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 องค์ความรู้จากการวิจัย คือ การพัฒนาชุดฝึกอบรมได้ออกแบบอย่างเป็นระบบครอบคลุม 3 ด้านหลักของสมรรถนะ (ความรู้ ทักษะ เจตคติ) และใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงกิจกรรมสามารถยกระดับสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูแนะแนวในบริบทสถานศึกษาอื่นได้ต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะ; การให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา; ครูแนะแนว

Abstract

This research aims (1) to develop a training package for enhancing the psychological counseling service competencies of guidance teachers and (2) to examine the effects of the training package on their psychological counseling service competencies. The study employs an experimental design. The target group consists of 52 teachers serving as guidance teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office of Phang Nga, Phuket, and Ranong selected through purposive sampling. The research instruments include (1) a training package designed to enhance psychological counseling service competencies of guidance teachers and (2) a competency test measuring psychological counseling service competencies. Data are analyzed using the mean, standard deviation, and dependent t-test.

The research findings reveal that 1) the overall quality analysis of the training package for guidance teachers' psychological counseling competence is at the highest level ($\bar{X}=4.55$; $S.D.=0.51$). When considering each aspect, the aspects ranked from highest to lowest are the activity sheets related to attitude development at the highest level ($\bar{X}=4.55$; $S.D.=0.51$), followed by the knowledge-based learning materials at a high level ($\bar{X}=4.43$; $S.D.=0.57$), and the attitude-related knowledge sheets at the lowest level ($\bar{X}=4.03$; $S.D.=0.61$). 2) The psychological counseling competence of guidance teachers after using the training package is significantly higher than those before the implementation of the training

package ($p < 0.01$). The study indicates that the systematically designed training package, covering the three main aspects of competence (knowledge, skill, attitude), and utilizing an activity-based learning process, effectively enhanced the psychological counseling competence of guidance teachers. This package can be applied as a guideline for developing guidance teachers in other educational contexts.

Keywords: Competency Development; Psychological Counseling Service; Guidance Teacher

บทนำ

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้บุคคลได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ความรู้ ความสามารถหรือด้านอื่น ๆ อันนำไปสู่ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ แม้ปัจจุบันเด็กและวัยรุ่นไทย สามารถเข้าถึงการศึกษาดังแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ไปจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2560 ในมาตรา 54 ระบุว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและ พัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษิตตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย” (คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ, 2560) แต่ในปัจจุบันนักเรียนจำนวนมากที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ทั้งที่อยู่ภายใต้นโยบายเรียนฟรีดังกล่าว โดยจากรายงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2566) ที่ทำการศึกษเชิงลึกในกรณีศึกษานักเรียนซึ่งหลุดออกจากระบบการศึกษาพบว่า จำนวน 3 ใน 4 ของนักเรียน อยู่ในการศึกษาภาคบังคับ โดย เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาว่าร้อยละ 50 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกว่าร้อยละ 20 สาเหตุของการหลุดออกจากระบบการศึกษาส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับการเผชิญ ปัญหาครอบครัวจนส่งผลให้นักเรียนเกิดความสิ้นหวังและมองไม่เห็นอนาคตของตนเอง วิกฤติการณ์ทางการศึกษาดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

งานแนะแนวและให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ พัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ไขปัญหาแนะแนวทางให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทั้งในด้านการเรียน แก้ไขปัญหาด้านส่วนตัวและการเข้าสังคม และพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ซึ่งครูต้องมี

ความรู้ในการแนะแนว พัฒนาทัศนคติและแนวคิดที่ถูกต้องต่อการแนะแนว สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และสมรรถนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน (Lin & Chen, 2016) การมุ่งเน้นศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษาจึงเป็นเป้าหมายหลักสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้งานด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษาสำหรับครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวในศตวรรษที่ 21 ที่ครูแนะแนวจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองโลกที่มีสุขภาวะ มีเป้าหมายเพื่อมุ่งส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ตนเอง รู้จักสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับคนอื่น ๆ เรียนรู้ความแตกต่างหลากหลายวัฒนธรรม ดำเนินชีวิตอย่างมีสุขภาวะและคุณภาพที่ดีและสามารถคิดวิเคราะห์ เท้าทัน สามารถเผชิญและการจัดการดำเนินชีวิตอย่างรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อในการเตรียมผู้เรียนสู่โลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

งานบริการให้คำปรึกษาเป็นหัวใจสำคัญของงานบริการแนะแนว โดยมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า บริการให้การปรึกษาเป็นบริการที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในงานแนะแนว (วิภาภรณ์ พนมพงษ์ และคณะ, 2568; สุมาลี ขำอิน และคณะ, 2565) ซึ่งต้องอาศัยครูแนะแนวที่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้การปรึกษาแบบต่าง ๆ ได้แก่ การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล การให้การปรึกษาเป็นกลุ่ม และการให้การปรึกษารอบครัว เป็นต้น แต่ปัจจุบันพบว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่จะไม่ได้ดำเนินการให้คำปรึกษาได้อย่างเต็มที่ ดังที่จุฑามาศ ชูจันทร์ (2567) ได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวพบว่า ครูแนะแนวยังขาดสมรรถนะทั้ง 3 ด้านเนื่องจากครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวไม่ได้จบด้านการแนะแนว แต่เป็นครูที่จบการศึกษาในสาระอื่น ครูขาดจิตวิญญาณที่จะรักและเมตตาศิษย์ ไม่มีความพร้อมที่จะอุทิศตนช่วยเหลือศิษย์อย่างจริงจังและจริงใจ ประกอบกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ผู้เรียนสนใจกับเทคโนโลยี ทำให้ช่องว่างระหว่างครูกับศิษย์มีมากขึ้น และสมรรถนะด้านทักษะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจ ขาดทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา ครูที่มีบทบาทสำคัญ คือ ครูแนะแนวที่ต้องทำหน้าที่ให้การปรึกษาด้านการศึกษา ด้านอาชีพและด้านส่วนตัวและสังคมอย่างมีเป้าหมาย ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเองจนสามารถตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาและสามารถวางแผนชีวิตของตนเองได้ นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง ตลอดจนนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับครูแนะแนวต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว
2. เพื่อศึกษาผลของชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวที่มีต่อสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเปรียบเทียบ 1 กลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง ดังรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ประชากร ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง จำนวน 26 โรงเรียน ประกอบด้วยจังหวัดพังงา 13 โรงเรียน จังหวัดภูเก็ต 7 โรงเรียน และจังหวัดระนอง 6 โรงเรียน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง, 2566) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง จำนวน 52 คน ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน จังหวัดพังงา จำนวน 13 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 26 คน จังหวัดระนอง จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน เนื่องจากครูในโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบเป็นครูแนะแนวทุกคน ผู้วิจัยจึงใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

2. เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว 2) แบบประเมินคุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว เป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 3) แบบทดสอบวัดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรมการ เรื่องการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ 1.1 การศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยา จากนั้นนำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดนิยามความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยา 1.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นชุดกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 1.3 การออกแบบกิจกรรมและใบความรู้เพื่อทำเป็นชุดฝึกอบรม เรื่องการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ 1.4 การนำชุดฝึกอบรม เรื่องการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ซึ่งออกแบบและพัฒนาขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ลำดับขั้นตอนของการฝึกอบรมและความเหมาะสมของเนื้อหา โดยกำหนดคุณลักษณะผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบรายการ (Check List) แบบประเมินชุดฝึกอบรม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง คุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง คุณภาพอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง คุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง คุณภาพอยู่ในระดับน้อย และ 1 หมายถึง คุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด และ 1.5 การนำข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะมาปรับเนื้อหา รูปแบบกิจกรรมและใบความรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2. แบบประเมินคุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้ 2.1 การศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ 2.2 การกำหนดองค์ประกอบของแบบประเมินให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) ความสามารถในการให้บริการการศึกษาฯ 2.3 การกำหนดโครงสร้างของแบบประเมินตามองค์ประกอบหลัก พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นแบบรูปรีค 5 คะแนน ได้แก่ ระดับคะแนน 5=มากที่สุด, ระดับคะแนน 4=มาก, ระดับคะแนน 3=ปานกลาง, ระดับคะแนน 2=น้อย, ระดับคะแนน 1=น้อยที่สุด 2.4 การตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและการใช้ภาษาที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน

การวัดและประเมินผล 2 คน 2.5 การนำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วในข้อ 2.4 คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 2.6 การนำแบบประเมินที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในข้อ 2.5 มาทดลองใช้ประเมินกับกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก (Pilot Study) จำนวน 25 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ซึ่งเป็นครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมจังหวัดกระบี่ พร้อมนำผลการประเมินมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) มีค่าเท่ากับ 0.76 และ 2.7 การนำแบบประเมินสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ซึ่งผ่านการหาคุณภาพในทุกขั้นตอนแล้วมาเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 52 คน (ที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว) เพื่อประเมินสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 3.1 การกำหนดการรับสมัครครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง เข้ารับการอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ 3.2 การกำหนดวันและเวลาในการอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ และ 3.3 การจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ โดยการนำแบบวัดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ไปทดสอบก่อน-หลัง จำนวน 2 วัน กลุ่มเดียวมีขั้นตอน ดังนี้ 1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ 2) การให้ครูผู้เข้าอบรมทำแบบวัดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ก่อนการอบรม 3) การให้ผู้เข้าอบรมใช้ชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ตลอดระยะเวลาของการอบรม 4) การให้ครูผู้เข้าอบรมทำแบบวัดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ หลังการอบรม 5) เมื่อดำเนินการครบทุกขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยนำผลการทำแบบวัดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ก่อนการอบรมและหลังการอบรมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 4.1 ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์หาคุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ 2) วิเคราะห์แบบวัดสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านทักษะ 4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ก่อนและหลังการอบรม โดยใช้การทดสอบค่าทีที่ไม่อิสระต่อกัน (Dependent Sample t-Test) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมเรื่องสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการแปลความหมาย ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง ชุดฝึกอบรมฯ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง ชุดฝึกอบรมฯ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง ชุดฝึกอบรมฯ มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง ชุดฝึกอบรมฯ มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง ชุดฝึกอบรมฯ มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลของการวิเคราะห์คุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับครูแนะแนวจากข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ดังตาราง 1

รายการประเมินคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ใ้ความรู้ (ด้านความรู้)			
1.1 เนื้อหาสอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ความสอดคล้องเหมาะสมกับชุดฝึกอบรม	4.20	0.84	มาก
1.3 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เข้าอบรม	4.40	0.55	มาก
1.4 ความเหมาะสมของเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
1.5 ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.40	0.55	มาก
1.6 เนื้อหามีความถูกต้องกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.43	0.57	มาก
2. ใ้ความรู้ (ด้านทักษะ)			
2.1 เนื้อหาสอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.84	มาก
2.2 ความสอดคล้องเหมาะสมกับชุดฝึกอบรม	4.20	0.84	มาก
2.3 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เข้าอบรม	4.60	0.55	มากที่สุด
2.4 ความเหมาะสมของเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
2.5 ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.40	0.55	มาก
2.6 เนื้อหามีความถูกต้องกับเนื้อหา	4.00	0.71	มาก
รวม	4.33	0.66	มาก
3. ใ้ความรู้ (ด้านเจตคติ)			
3.1 เนื้อหาสอดคล้องวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
3.2 ความสอดคล้องเหมาะสมกับชุดฝึกอบรม	3.80	0.84	มาก
3.3 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เข้าอบรม	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 ความเหมาะสมของเนื้อหา	3.60	0.55	มาก
3.5 ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.00	0.71	มาก

รายการประเมินคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
3.6 เนื้อหามีความถูกต้องกับเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
รวม	4.03	0.61	มาก
4. ใบกิจกรรม (ด้านความรู้)			
4.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เข้าอบรม	4.40	0.55	มาก
4.3 ความเหมาะสมของเนื้อหา	3.80	0.45	มาก
4.4 ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.40	0.55	มาก
รวม	4.30	0.57	มาก
5. ใบกิจกรรม (ด้านทักษะ)			
5.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3.80	0.45	มาก
5.2 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เข้าอบรม	4.40	0.55	มาก
5.3 ความเหมาะสมของเนื้อหา	4.20	0.45	มาก
5.4 ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.00	0.00	มาก
รวม	4.10	0.45	มาก
6. ใบกิจกรรม (ด้านเจตคติ)			
6.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.20	0.45	มาก
6.2 ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เข้าอบรม	4.80	0.45	มากที่สุด
6.3 ความเหมาะสมของเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
6.4 ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.55	0.51	มากที่สุด
รวมผลการประเมิน	4.55	0.51	มากที่สุด

ตาราง 1 ผลของการวิเคราะห์คุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะในการให้บริการการปรึกษา

จากตาราง 1 พบว่า ชุดฝึกอบรมสมรรถนะในการให้บริการการปรึกษาฯ ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$; S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ใบกิจกรรมด้านเจตคติ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$; S.D.=0.51) รองลงมา ได้แก่ ใบความรู้ด้านความรู้ ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$; S.D.=0.57) ใบความรู้ด้านทักษะ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$; S.D.=0.66) ใบกิจกรรมด้านความรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$; S.D.=0.57) ใบกิจกรรมด้านทักษะ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$; S.D.=0.45) และใบความรู้ด้านเจตคติ ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$; S.D.=0.61) ตามลำดับ

2. ระดับสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับครูแนะแนว ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรม ดังตาราง 2

ด้านสมรรถนะ	ระยะเวลา	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ความรู้	ก่อนทดลอง	8.27	1.57	11.85	0.000*
	หลังทดลอง	11.64	1.09		
ทักษะ	ก่อนทดลอง	2.55	0.16	27.32	0.000*
	หลังทดลอง	3.32	0.11		
เจตคติ	ก่อนทดลอง	2.87	0.18	13.37	0.000*
	หลังทดลอง	3.29	0.14		

ตาราง 2 ระดับสมรรถนะการให้บริการการปรึกษา ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรม

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ ก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 8.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.57 หลังการใช้ชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 11.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 ซึ่งแสดงว่า หลังการใช้ชุดฝึกอบรม ครูแนะแนวมีความรู้สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านทักษะ ก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 2.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16 หลังการใช้ชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 3.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.11 ซึ่งแสดงว่า หลังการใช้ชุดฝึกอบรม ครูแนะแนวมีความรู้สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านเจตคติ ก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 2.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 หลังการใช้ชุดฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ย 3.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14 ซึ่งแสดงว่า หลังการใช้ชุดฝึกอบรม ครูแนะแนวมีความรู้สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาฯ โดยชุดฝึกอบรมประกอบด้วยใบความรู้และใบกิจกรรมประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ใบความรู้ด้านความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความรู้ด้านทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ใบความรู้ด้านเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใบกิจกรรมด้านความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ใบกิจกรรมด้านทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมาก และใบกิจกรรมด้านเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้

ข้อเสนอแนะการหาคุณภาพชุดฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญเสนอให้เพิ่มเนื้อหาในใบความรู้ให้ครอบคลุมสมรรถนะการให้บริการการศึกษา และยกตัวอย่างสถานการณ์ ในขณะการให้คำปรึกษาระหว่างครูแนะแนวกับนักเรียนให้มีความชัดเจนมากขึ้น ใบกิจกรรมควรปรับให้เหมาะสมกับครูแนะแนวที่สังกัดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากบางกิจกรรมยังไม่มี ความเหมาะสม ระยะเวลาในบางกิจกรรมมีน้อยเกินไป ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกว่านี้ นอกจากการจัดกิจกรรม รายบุคคลแล้วควรเพิ่มกิจกรรมกลุ่มด้วย เพราะบางเนื้อหา กิจกรรมเหมาะสมสำหรับงาน กลุ่ม ทั้งนี้ เนื่องจากชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษา ที่ พัฒนาขึ้นมีกรอบแนวคิดสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นและทฤษฎีการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของชุดฝึกอบรม 2) จุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรม เป็นการกำหนดคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมให้สอดคล้องกับสมรรถนะการให้การปรึกษา 3) โครงสร้างของชุดฝึกอบรม โดยกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ กำหนดการ กิจกรรมการ ฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับวิทยา ขนัชภูมิ และมาเรียม นิลพันธุ์ (2565: 170-181) ที่กล่าวว่า การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูด้วย วิธีการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานหรือบริบทเพื่อนำไป สร้างหรือพัฒนานวัตกรรม 2) การพัฒนานวัตกรรมขึ้นมาและตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญ 3) การนำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินผล 4) การปรับปรุง พัฒนาและ เผยแพร่นวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องเพราะงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพัฒนาชุดฝึกอบรมโดยให้ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึกอบรม โดยพิจารณาจาก ความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายของชุดฝึกอบรมกับเนื้อหาชุดฝึกอบรมที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้ชุดฝึกอบรมประกอบด้วยคำ ชี้แจง ส่วนประกอบ คุณสมบัติของผู้เข้าอบรม กำหนดการฝึกอบรมและการพัฒนาชุด ฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วยใบความรู้ ใบกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนัดชัช อธิเกียรติ และคณะ (2566) เรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมครู เรื่องกิจกรรมสะเต็มศึกษา บูรณาการภาษาไทยพบว่า ชุดฝึกอบรมครู เรื่องกิจกรรมสะเต็มศึกษาบูรณาการ ภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีส่วนประกอบ ได้แก่ คำชี้แจง ส่วนประกอบ คุณสมบัติของผู้เข้า อบรม ลักษณะของการฝึกอบรม ตารางการฝึกอบรม หลักสูตร แผนการฝึกอบรม สื่อ ประกอบและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินนอกจากได้พัฒนาชุดฝึกอบรม ซึ่ง ประกอบด้วยใบความรู้ ใบกิจกรรม

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 สมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ หลังการใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ แบบผสมผสานที่บูรณาการแนวคิดต่าง ๆ อย่างเป็นระบบตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์ปัญหาที่ต้องระบุทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน 2) การออกแบบชุดฝึกอบรมและกำหนดแผนการอบรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3) การตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ 4) การอบรมด้วยชุดฝึกอบรมที่มีกิจกรรมหลากหลายให้มีความสำคัญทั้งการส่งเสริมความรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกฝนสมรรถนะ 5) ประเมินผลและติดตาม (อรรถกร ชัยมูล, 2561) โดยชุดฝึกอบรมช่วยให้ครูมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น เนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอภิปรายการทำงานกลุ่มและผู้เข้าอบรมได้ฝึกปฏิบัติทักษะการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับนิรนาท แสนสา (2565) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาความสามารถของครูแนะแนวในการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่าภายหลังการเข้ารับการฝึกอบรม ครูแนะแนวมีความสามารถในการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสูงขึ้นมากกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับวรางคณา โสมะนันท์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเบื้องต้นสำหรับครูประจำชั้นมัธยมศึกษาพบว่า ด้านเจตคติต่อการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาภายหลังจากการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเป็นเจตคติในทิศทางบวก เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่า ชุดฝึกอบรมทำให้เข้าใจทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาและทำให้ได้ฝึกทักษะการให้คำปรึกษา เนื่องจากชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ ประกอบด้วยกำหนดการ ใบกิจกรรม ใบความรู้ ซึ่งในกำหนดการได้มีการฝึกฝนทักษะการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมรู้สึกสนุกสนาน ได้ความรู้และไม่รู้สึกว่ายากอีกต่อไป จึงส่งผลให้เจตคติหลังการใช้ชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

สมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ หลังการใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่า ชุดฝึกอบรมการให้บริการการศึกษาฯ ส่งผลให้ครูแนะแนวมีสมรรถนะการให้บริการการศึกษาฯ

สูงขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ ชูจันทร์ (2567) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนวพบว่า การพัฒนาศักยภาพของครูควรมีการอบรมทักษะ เทคนิคการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาเพื่อให้ความทันสมัยและเข้าใจผู้เรียนในยุคปัจจุบันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสุพิชญา แป้นพยอม (2563) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาของนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จังหวัดชัยนาทพบว่า ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ กลุ่มทดลองมีสมรรถนะการให้การปรึกษาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่สอดคล้องเพราะผู้วิจัยใช้ชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาฯ มาพัฒนา สอดคล้องกับ คัสเตศรี (Katsasari, 2022) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกอบรมทักษะการให้คำปรึกษา ระหว่างนักเรียนกับครูพบว่า สำหรับผู้นำนักเรียนและที่ปรึกษาเพื่อนนักเรียนมีคะแนนหลังใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ที่สอดคล้องเพราะเมื่อผู้วิจัยนำชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยามาใช้ อบรมครูแล้วคะแนนหลังเข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม และได้สอดคล้องกับรามิเรซ (Ramirez, 2024) ซึ่งศึกษาเรื่องแพ็คเกจ e-Training สำหรับครูระดับเตรียมอุดมศึกษาพบว่า ครูก่อนวัยเรียนและจำเป็นต้องได้รับทักษะและความรู้ใหม่ เป้าหมายหลักของ TPACK คือ การฝึกอบรมครูก่อนวัยเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยีที่เพียงพอ การฝึกอบรมดังกล่าวช่วยให้ครูได้รับความเชี่ยวชาญในการนำเสนอแนวทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถช่วยเพิ่มความรู้ เจตคติและคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมายได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจึงทำให้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับครูแนะแนวเป็นอย่างดี

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการพัฒนาชุดฝึกอบรมสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาฯ ให้มีประสิทธิภาพ เมื่อนำไปใช้จัดอบรมให้ครูที่ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนองพบว่า ชุดฝึกอบรมช่วยพัฒนาให้ครูมีความรู้ ทักษะและเจตคติ ซึ่งก่อเกิดเป็นสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาฯ ได้ ทั้งนี้ การพัฒนาสมรรถนะนั้นจะต้องให้ครูลงมือปฏิบัติจริง โดยมีวิทยากรเป็นโค้ชทำหน้าที่แนะนำ สะท้อนและแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างกลุ่มผู้เข้าร่วมการอบรมเป็นระยะ

ภาพ 1 แผนภาพแสดงองค์ประกอบของชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษา

สรุป

จากการพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา พบว่า 1) สมรรถนะการให้บริการการปรึกษา โดยใช้ชุดฝึกอบรมที่ประกอบด้วยคำชี้แจง คุณสมบัติของผู้เข้าอบรม ลักษณะของการฝึกอบรม ตารางการฝึกอบรม สื่อประกอบและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งชุดฝึกอบรมดังกล่าวมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก จึงส่งผลให้สมรรถนะการให้บริการการปรึกษา มีประสิทธิภาพ 2) สมรรถนะการให้บริการการปรึกษา หลังการใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาสมรรถนะการให้บริการการปรึกษาแก่ครูแนะแนวได้ ในการทำวิจัยครั้งต่อไปอาจจะเพิ่มศึกษาระดับสมรรถนะของครูแนะแนวเพื่อให้สามารถพัฒนาได้อย่างครอบคลุมในทุกด้าน และควรพัฒนาชุดฝึกอบรม

ทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษาในด้านการให้คำปรึกษาและนำไปพัฒนาครูในโรงเรียนอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง. (2566). *ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2566*. พังงา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จันทร์ชัย อธิเกียรติ และคณะ. (2566). การพัฒนาชุดฝึกอบรมครู เรื่องกิจกรรมสะเต็มศึกษาบูรณาการภาษาไทย. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 9 (2), 196-207.
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- จุฑามาศ ชูจันทร์. (2567). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการให้บริการการศึกษาเชิงจิตวิทยาของครูแนะแนว. *วารสารบัณฑิตวิจัย*. 15 (1), 67-78.
- นิรนาท แสนสา. (2565). ผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาความสามารถของครูแนะแนวในการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารจิตวิทยาพุทธศาสตร์ประยุกต์เพื่อสังคม*. 8 (2), 1-16.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วรางคณา โสมะนันท์. (2562). การพัฒนาชุดฝึกอบรมทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเบื้องต้นสำหรับครูประจำชั้นระดับมัธยมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 47 (เพิ่มเติม 1), 315-336.
- วิทยา ขนชัยภูมิ และมาเรียม นิลพันธุ์. (2565). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*. 5 (3), 170-181.
- วิภาภรณ์ พนมพงษ์ และคณะ. (2568). แนวทางการส่งเสริมการประสานงานระหว่างครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาในการบริการแนะแนวสำหรับนักเรียนช่วงรอยต่อระหว่างการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 23 (1), 283-298.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพิชญา แป้นพยอม. (2563). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้การศึกษาของนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จังหวัดชัยนาท. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- สุมาลี ขำอิน และคณะ. (2565). รูปแบบการปรึกษาครอบครัวสำหรับครูแนะแนว. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*. 37 (1), 225-233.
- อรรถกร ชัยมูล. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (21 มิถุนายน 2566). *สถานการณ์เด็กในวิกฤตหลุดจากระบบการศึกษา เสี่ยงเจียบที่ต้องพึ่ง ทางออกที่มองเห็น*. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2567, จาก <https://www.eef.or.th/infographic-210623/>
- Katsasari, P. (2022). The Development of a Training Package for Student-teacher Counseling Skills. *Journal of Education and Learning*. 11 (5), 107-112.
- Lin, Y. and Chen, Y. H. (2016). Primary School Teachers' Guidance Role and Competencies in Taiwan. *International Journal of Education and Social Science*. 3 (9), 76-80.
- Ramirez, I. A. L. (2024). e-Training Package for Secondary Pre-service Teachers. *International Journal of Technology in Education*. 7 (3), 417-433. DOI:10.46328/ijte.593